นายจารุเดช เครือปัญญา

ประเภทเครื่องโลหะ (เครื่องทองโบราณ)

ทับทรวง

สร้อยข้อมือทองโบราณ

“เครื่องทองโบราณ” เป็นผลงานศิลปะที่สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนสมัยก่อน ที่นำทองมาสร้างสรรค์เป็นเครื่องประดับจนกลายเป็นเอกลักษณ์หนึ่งของชาติไทยที่มีมาอย่างยาวนานผ่านกระบวนการสร้างสรรค์อย่าง การดุน การหุ้ม การบุ การหล่อ การสลัก และการคร่ำ จนกลายเป็นผลงานที่บ่งบอกถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมของชาติได้เป็นอย่างดี เครื่องประดับทองโบราณที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของช่างฝีมือ เช่น สร้อยคอ สร้อยข้อมือ กำไล ต่างหู แหวน ปิ่นปักผม จี้ เข็มกลัด เป็นต้น

ต่างหูทองโบราณ

การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา

นายจารุเดช เครือปัญญา มีความสนใจในการทำเครื่องประดับทองโบราณมาตั้งแต่เด็ก เนื่องจากเติบโตมาจากครอบครัวที่เป็นช่างทำเครื่องประดับทองมาก่อน เมื่อเติบโตขึ้นนายจารุเดชมีความชื่นชอบในเครื่องประดับทองโบราณจึงทำให้เกิดการคิดที่จะอนุรักษ์และสืบสานการทำเครื่องประดับทองตั้งแต่นั้นมา โดยนายจารุเดชได้ฝึกฝนและเรียนรู้การทำเครื่องประดับทองโบราณตั้งแต่อายุได้เพียง 18 ปี จาก นางอำไพ เครือปัญญา ผู้เป็นแม่ โดยฝึกฝนจากการเป่าไฟและผสมน้ำประสาน จนเริ่มมีความชำนาญและได้ฝึกขั้นตอนการหล่อ การสลักลาย การขุดลาย ตั้งแต่นั้นมา นายจารุเดชใช้เวลาในการเรียนรู้ไม่นานและสามารถสร้างชิ้นงานได้สำเร็จและยังคงสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับ ทองโบราณด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

กำไลทองประดับพลอยนพเก้า

นายจารุเดชมีความตั้งใจที่จะสืบสานการทำเครื่องประดับทองโบราณ จึงพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพและวิจิตรงดงามอยู่เสมอ จนกลายเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน และยังคงอนุรักษ์กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง นับเป็นเวลากว่า 40 ปีมาแล้ว

ต่างหูทองโบราณ

ภูมิปัญญาที่สะท้อนทักษะฝีมือเชิงช่าง

การสร้างสรรค์งานหัตถกรรมเครื่องประดับทองโบราณ ต้องอาศัยทักษะฝีมือและความประณีตของช่างเป็นอย่างมาก จึงจะสามารถสร้างสรรค์ผลงานให้ได้รูปทรงที่สวยงาม มีมิติ อีกหนึ่งขั้นตอนที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับทองโบราณ คือ ขั้นตอนของการประกอบผลงาน จากประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมาอย่างยาวนานทำให้นายจารุเดชประกอบผลงานเครื่องประดับทองโบราณได้อย่างสมบูรณ์แนบชิด ไม่มีรอยต่อ เรียบเนียนเสมอกันทั้งผลงาน ทำให้ชิ้นงานที่มาจากฝีมือของนายจารุเดชเป็นที่ชื่นชอบของบุคคลทั่วไปที่พบเห็น

ภูมิปัญญาที่สะท้อนให้เห็นทักษะฝีมือของนายจารุเดช คือ การสลักดุนลายในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องทองโบราณ ด้วยการใช้สิ่วหรือเครื่องมือที่ใช้สำหรับสลักและตอกด้วยค้อนลงไปบนทองให้เป็นร่องลึก เพื่อให้เกิดเป็นลวดลายขึ้นมา การสลักดุนลายจัดเป็นกรรมวิธีการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องอาศัยความชำนาญและต้องใช้สมาธิเป็นอย่างมาก เพราะทองจะมีความอ่อน ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ ผลงานจึงจะออกมามีความสมบูรณ์และไม่มีรอยตำหนิ

แหวนทรงมณฑป

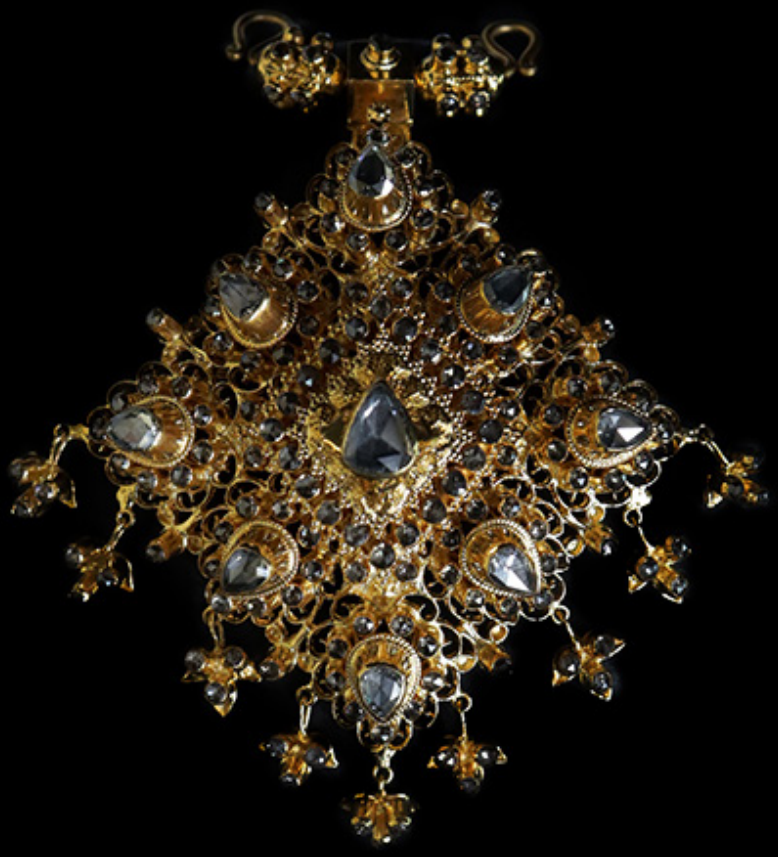

ทับทรวง

เอกลักษณ์ผลงานที่โดดเด่น

เอกลักษณ์เครื่องประดับทองโบราณฝีมือนายจารุเดช อยู่ที่การกระบวนการการสร้างสรรค์เครื่องประดับทองโบราณของสมัยอยุธยา ตั้งแต่ขั้นตอนการหล่อ การสลัก การขุดลาย เป็นต้น โดยนายจารุเดช สามารถทำเครื่องประดับให้มีความละเอียดอ่อนช้อย สวยงาม ด้วยการเก็บรายละเอียดของผลงาน ทำให้ผลงานที่ออกมามีความเรียบร้อย ไร้จุดตำหนิตลอดทั้งผลงาน ผลงานเครื่องประดับทองโบราณ ที่สะท้อนให้เห็นทักษะฝีมือของนายจารุเดช เช่น ทับทรวงเก้ายอดนพเก้า ต่างหูเพชรซีก จี้สมอนพเก้า เป็นต้น

ทับทรวง

แหวนนพเก้า

ผลงานที่มีความโดดเด่นโดยนำพลอยนพเก้าแท้ตามตำราโบราณมาสร้างสรรค์ลงบนชิ้นงาน ซึ่งมีความเชื่อว่าพลังอำนาจของอัญมณีจะช่วยเพิ่มความเป็นสิริมงคล อีกทั้งสามารถป้องกันภัยอันตราย นายจารุเดชมีความภาคภูมิใจในผลงานทุกชิ้นที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น เพราะในแต่ละชิ้นงานจะผ่านกระบวนการผลิตที่มาจากความตั้งใจ และความใส่ใจเป็นอย่างมาก ทำให้ผลงานแต่ละชิ้นจะมีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ วิจิตรสวยงาม

กำไลทองประดับหิน

ต่างหูทองโบราณ

การถ่ายทอดความรู้และการพัฒนาผลงาน

นายจารุเดชมีความมุ่งมั่นตั้งใจถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ตนมีอยู่เสมอ โดยให้ความรู้ในการทำเครื่องประดับโบราณ แก่นักเรียน นักศึกษา ที่สนใจอย่างต่อเนื่องในทุกครั้งที่มีโอกาส เพื่อให้เด็กรุ่นใหม่ร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานงานหัตถกรรมที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าแขนงนี้ต่อไป ด้านการพัฒนาผลงานนายจารุเดชพัฒนาในเรื่องของรูปทรงของผลงานให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น กำไล สร้อยคอ แหวน นาฬิกา จี้ เป็นต้น โดยมีการนำพลอยนพเก้าแท้ตามตำรา มาสร้างสรรค์ให้เข้ากับงานเครื่องประดับตามแบบฉบับโบราณ นอกจากนี้นายจารุเดชยังคงอนุรักษ์กรรมวิธีผลิตงานเครื่องประดับทองโบราณไว้ไม่เปลี่ยนแปลง เพื่อคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และคุณค่าของเครื่องประดับทองโบราณต่อไป